

III bo'lim. Men o'zimni boshqaraman!

15-dars

MEN НАУОТНИ SEVAMAN!

Quyida mashhur ertakdan parcha berilgan. O'qib chiqing.

Qari kulrang eshak – Xo'tikvoy o'rmonning qushqo'nmas o'sgan burchagida yolg'iz o'zi old oyoqlarini cho'zgancha, boshini bir yonga egib, nimalarnidir o'ylab turibdi. Ba'zida u o'ziga o'zi so'ylaydi: "Nega?", goho "Nima sababdan?", yana ba'zan esa "Modomiki..." deb. Gohida esa nima haqida o'ylayotganini bilmaydi.

Vinni Pux og'ir qadamlar bilan lapanglab kelib qolganida, Xo'tikvoy o'ylashdan biroz to'xtab, xursand bo'ldi. Lekin "Yaxshimisan?" degancha yana xomush tortdi.

– O'zing qalaysan? – dedi Vinni Pux.

Xo'tikvoy boshini u yon-bu yon siltab qo'ydi.

– Bilmasam. Anchadan beri o'zimni qanday his qilayotganimni bilmayman.

– Obbo, qadrdonim-ey, buning uchun afsusdaman, – dedi Vinni Pux.

– Qani, bir ko'ray-chi?

Shunday qilib, Xo'tikvoy xafa bo'lib, yerga tikilib turdi, Vinni Pux esa uning atrofida bir aylanib chiqdi.

– Dumingga nima qildi? – so'radi Xo'tikvoy.

– U yo'q-ku!

– Aniqmi?

- Dum joyidami-yo'qmi, bu borada adashmaslik kerak. Lekin sening duming joyidamas!
- Xo'sh, keyin nima?
- Hech nima.
- Bir ko'raylik-chi, – deb Xo'tikvoy sekingina aylana bo'lib, dumi o'sib chiqqan joyga qaradi – dumini topolmadi. Yurgan yo'liga o'girilib, boshini quyi egib, oldingi oyoqlarining orasiga termilib, axiyri chuqur xo'rsinib dedi:
- To'g'ri aytyapsan.
- Shubhasiz, rost gapirdim, – dedi Vinni Pux.
- Bu yaxshi, – dedi Xo'tikvoy qovog'ini solib. – Ajablanarli joyi yo'q.
- Biror yerda tushirib qoldirgandirsan? – so'radi Vinni Pux.
- Kimdir olgandir, – dedi Xo'tikvoy. – Ularga o'xshaymanmi? – qo'shimcha qildi u uzoq vaqt jimlikdan so'ng.

Vinni Pux shu tobda uning ko'nglini ko'taradigan biror so'z aytmoqchi bo'ldi-yu, ammo nima deyishni bilmadi. Biroq buning o'rniga unga yordam berishga ahd qildi.

- Xo'tikvoy, – dedi u tantanavor ohangda, – men, kimsan Vinni Pux, dumingni topib beraman.
- Rahmat, Vinni Pux, sen haqiqiy do'stsan, boshqalarga o'xshamaysan, – dedi Xo'tikvoy.

Shunday qilib, Vinni Pux Xo'tikvoyning dumini qidirib ketdi.

1. Ertak qahramonlarini tanidingizmi?
2. Bu kitobning nomini bilasizmi? Uni kim yozgan?
3. Pux bilan Xo'tikchaning kayfiyati qanday ekan?
4. Kitobni o'qigan bo'lsangiz, ularning fe'l-atvorini aytib bering.

Optimist – har qanday voqeanning yaxshi tomonini ko'radigan, hayotga quvonch bilan qaraydigan odam.

Pessimist – tushkunlikka moyil odam. Pessimist har qanday vaziyatning faqat yomon tomonini ko'radi.

Pessimist odamlarning gaplarini o'qib ko'ring. Xuddi shu holatda optimist odam nima degan bo'lar edi? Sinfdoshlaringiz bilan muhokama qilib, javoblariningizni ayting.

**Men qishni yomon ko'raman,
chunki qishda juda sovuq
bo'ladi.**

**Men yozni yomon ko'raman,
chunki yozda juda issiq bo'ladi,
buning ustiga qorayib qolaman.**

**Bolalar bilan o'yashni yomon
ko'raman, chunki baribir
yutqazaman.**

**Ekskursiyaga bormayman,
chunki u yerda zerikib
ketaman.**

**Menga xonaki gullar yoqmaydi.
Tagiga qancha suv quysang
ham, baribir gullamaydi.**

**Uy vazifalarini bajargim
kelmaydi, chunki juda qiyin,
baribir xato qilaman.**

15

**Hayotni sevish hayotdagи har bir ne'matga xursand
bo'lib, shukr qilishdir. Xushchaqchaq odam atrofdagilarni
ham xursand qilib, ko'nglini ko'taradi.**

**O'zingiz yoqtirgan ertak, hikoya, multfilmlardagi qahramonlarni
eslang. Ularning qaysi biri optimist, qaysi biri pessimist edi?**